

(Kort bemærkning).

**Tove Videbæk (KRF):**

Ministeren nævnte, at regeringen gerne vil sikre, at man kan få en uddannelse inden for en rimelig afstand. Nu kan afstand jo både tolkes som kilometer og som transporttid. Og det er klart, at en afstand på 50-100 km er en rimelig afstand. Men mener ministeren, at det er rimeligt, at man skal bruge 8½ time med kollektiv trafik for at nå frem til et uddannelsessted? Er det rimeligt? Hvis ministeren ikke mener, det er rimeligt, vil ministeren så medvirke til at få det problem løst?

(Kort bemærkning).

**Carsten Hansen (S):**

Nu har jeg siddet og lyttet til debatten om de to sidste punkter på dagsordenen, og jeg hører meget om historier. Men en historie fra det virkelige liv er, at da man lavede et syddansk universitetscenter i Sønderjylland, så lavede man tre campi mere i Sønderjylland, men problemet er, at de studerende ikke vil studere i Sønderjylland – på trods af ekstra penge, på trods af at campi er til stede regionalt. De unge vil til København eller til Århus og i stigende grad til København. Selv de, der bor i min hjemby, Odense, vil i stigende grad til København.

Er det tvangsuddannelse regionalt, vi skal ind på? Skal vi ikke tage afsæt i virkeligheden? Hvor mange ekstra millioner kroner skal vi hælde i, selv om de unge ikke vil være der? Det kunne være interessant at få at vide.

(Kort bemærkning).

**Helga Moos (V):**

Det er ikke så meget et spørgsmål om millioner som om holdninger. Og så kan det godt være, at der skal bruges penge til at ændre holdninger. Det skal jeg ikke tage stilling til her.

Det, det handler om, er, at vi skal kunne udbyde nogle uddannelser, som er så spændende, at man tilvælger regionerne. Og der ser jeg da en stor mulighed for Syddansk Universitetscenter, i og med at man kan lave nogle spændende samarbejder med Flensborg og med Kiel, sådan at man kan udbyde noget unikt, når det gælder handel, når det gælder teknik, når det er grænseoverskridende. Så jeg tror, at man vil være i stand til at opbygge nogle miljøer.

Men man skal jo også have et salgsarbejde, et informationsarbejde i gang. Vi skal huske på, at vi i et århundrede, ja, vel egentlig i århundreder har været vant til ude i regionerne, at hvis man

skulle blive til noget, skulle man ind over hovedstaden. Det er jo det, vi skal have brudt. Og det går jeg ud fra at hr. Carsten Hansen også vil gå ind for.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

## Afstemning

### Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.00.

Mødet udsat kl. 12.06

Mødet genoptaget kl. 13.00

Den næste sag på dagsordenen var:

**6) Første behandling af lovforslag nr. L 178: Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen. (Ophævelse af mulighed for fritagelse for religionsundervisning).**

Af Kristian Thulesen Dahl (DF) m.fl.  
(FremSAT 1/3 2001).

Lovforslaget sattes til forhandling.

## Forhandling

**Undervisningsministeren (Margrethe Vestager):**

Som det også refereres i lovforslagets bemærkninger, gav jeg på foranledning af Dansk Folkeparti i spørgetimen så sent som den 30. januar i år udtryk for, at jeg ikke mener, at problemet med, at nogle børn ønskes fritaget for kristendomskundskab i folkeskolen, er væsentligt større eller væsentligt mindre, end det har været de andre gange, problemstillingen er blevet rejst.

Forslagsstillerne gør bl.a. gældende, at undervisning i kristendomskundskab er og bliver en

naturlig del af den samlede historieundervisning, og at en ophævelse af frihedsparagraffen næppe vil antages at bringe Danmark på kant med den europæiske menneskerettighedskonvention.

Der skal ikke herske nogen tvivl om, at historieundervisningen er og bliver vigtig, og det er kristendomskundskabsundervisningen også. Der er imidlertid tale om to forskellige fag med hver sit selvstændige formål og indhold. Og derfor er jeg grundlæggende uenig i, at kristendomskundskab skulle være en naturlig del af historiefaget.

I faget kristendomskundskab arbejdes der med livsspørgsmål, med den religiøse dimensionens betydning for livsopfattelsen hos det enkelte menneske og dets forhold til andre.

Den historiske dimension i faget kristendomskundskab lægger vægt på kristendommens historie, som den fremtræder i historisk og nutidig sammenhæng, og der er således en væsentlig pointe i det virkningshistoriske, altså hvorledes kristendommen gennem århundreder har påvirket vores historie, vores levevis og vores måde at tænke på.

Når det gælder selve ophævelsen af fritagelsesadgangen, synes jeg ikke, at det er så enkelt, som det fremstilles af forslagsstillerne. Fritagelsesmuligheden har en lang historisk tradition, som daterer sig tilbage til midten af 1950'erne, hvor lovgiverne var meget opmærksomme på det element af tvang, der kunne ligge i, at mennesker med en anden tro kunne komme i samvittighedskonflikt, når det gjaldt deres børns opdragelse.

Muligheden for samvittighedskonflikt har ikke ændret sig, og den aktualiseres yderligere af, at spørgsmålet om menneskerettigheder har fået en central plads i den politiske debat både internationalt og nationalt op igennem forrige århundrede. Og hele denne holdning afspejles også i den danske skolelovgivning, hvor fritagelsesmuligheden har været fastholdt, selv om den ofte har været til debat.

Det er ikke i overensstemmelse med vores tradition at indføre det element af tvang, som en ophævelse af fritagelsesadgangen ville medføre.

De forældre, som sender deres børn i en dansk skole, skal være trygge ved, at deres børn ikke kommer i en samvittighedskonflikt, og det gøres nu bedst ved, at der eksisterer en fritagelsesmulighed i forbindelse med faget kristendomskundskab.

Når det er sagt, skal der ikke herske tvivl om, at den danske regering respekterer den europæiske menneskerettighedskonvention, også dens § 9, stk. 1, som er gengivet i lovbemærkningerne, og konventionens første tillægsprotokol, art. 2. Af denne fremgår det, at ingen må nægtes retten til uddannelse. Ved udøvelsen af de funktioner, som staten påtager sig i henseende til uddannelse og undervisning, skal den respektere forældrenes ret til at sikre sig, at sådan uddannelse og undervisning sker i overensstemmelse med deres egen religion og religiøse og filosofiske overbevisning.

Mange opfatter fritagelsesmuligheden som en rettighed, selv om den ikke er grundlovssikret. Det gælder såvel danske som udenlandske forældre, og det gælder på tværs af tro og etniske tilhørsforhold. Også inden for visse dele af folkekirken er det opfattelsen, at fritagelsesadgangen forsat skal være til stede. Nogle går endda så vidt som at kalde det et kristent frihedsbrev, hvor ethvert element af tvang er fjernet.

Alt i alt kan jeg ikke støtte forslaget om ophævelse af fritagelsesmuligheden i folkeskolen.

Som tidligere vil jeg gerne give udtryk for, at det er mit indtryk, at skolerne i vidt omfang lever op til deres ansvar med hensyn til at forklare forældre til såvel danske børn som til børn af en anden etnisk oprindelse end dansk, hvad undervisningen i kristendomskundskab reelt indebærer, og dermed heller ikke ligefrem opfordrer eleverne til at søge om fritagelse ved at lægge undervisningen i dagens ydertimer, men tværtimod informere forældrene om, hvad undervisningen indebærer, således at de kan tage ansvar – og også for min skyld meget, meget gerne sikre, at børnene deltager i undervisningen.

#### **Carsten Hansen (S):**

Forslaget indeholder to hovedpunkter set ud fra vores synspunkt: at kristendomskundskab skal være en naturlig del af historieundervisningen, og at vi skal ophæve elevernes fritagelsesadgang.

Lad mig først starte med at sige, at vi ikke kan støtte forslaget, og at vi egentlig opfatter Dansk Folkepartis forslag som et korstog imod alt, hvad man opfatter som udansk. Men jeg vil også godt sige, at det faktisk er meget dansk med andre muligheder for dem, der har en anden tro, en anden livsopfattelse. Tag bare den danske friskoletradition.

Vi mener faktisk, at det er meget dansk med en fritagelse for religionsundervisningen. Den

går faktisk tilbage til starten af 1850'erne. Vi mener som sagt ikke, at kristendom er en del af historieundervisningen, men vi vil gerne lægge vægt på, at det er to selvstændige fag, som begge er meget vigtige. Derfor vil vi godt afvise den påstand, og vi er helt uenige med forslagsstillerne.

Så siger forslagsstillerne, at forslaget ikke er på kanten af menneskerettighederne. Men det kan i hvert fald ikke udelukkes. Vi kan se frem til, at der vil blive rejst retssager om det spørgsmål, og vi vil fra Socialdemokratiets side leve op til de helt basale menneskerettigheder.

Vi har derudover en lang historisk tradition, som også undervisningsministeren sagde, og dette forslag vil give anledning til samvittighedskonflikter. Vi skal også være opmærksomme på, at vi jo har undervisningspligt i dette land til og med 9. klasse, og forslaget vil skaffe endnu flere kunder til friskoleverdenen, herunder skoler med muslimsk baggrund. Det vil vi altså ikke være med til.

Jeg vil også sige, at med de erfaringer, vi har gjort med folkeskolen, er det i og for sig ikke det helt store problem, når forældrene bliver orienterede, og sagen bliver håndteret rigtigt. Der foregår rundtomkring ganske meget godt arbejde med at oplyse om, hvad faget kristendomsundervisning egentlig går ud på.

Vi synes altså, det er meget vigtigt, at vi fastholder denne gode danske tradition, at børnenes opdragelse faktisk er en del af forældrenes ansvar, også i forbindelse med deres livsanskuelse. Det er altså ikke et led i dansk tradition at skabe utryghed for mennesker med en anden tro eller en anden livsopfattelse.

Religionsfrihed er helt afgørende i et demokrati. Derfor er fritagelsesadgangen i den danske folkeskole også afgørende, og vi er helt trygge ved, at forældrene og skolerne lever op til denne bestemmelse. Vi kan derfor ikke støtte dette lidt populistiske forslag fra Dansk Folkeparti.

(Kort bemærkning).

**Christian H. Hansen (DF):**

Nu er det jo sådan, at her i Folketingssalen er der mulighed for at få et glas vand ovre i hjørnet og skylle sin mund, og det synes jeg måske hr. Carsten Hansen skulle gjort, inden han gik herop og fortalte, at det var et udansk og populistisk forslag.

Det er sådan, at kristendomskundskaben også giver mulighed for, og det skal indbygges i den,

at man får kendskab til andre religioner. Men sådan som hr. Carsten Hansen fremførte det heroppefra, lyder det jo nærmest, som om det stadig er et forkyndende fag, som kun går ud på én ting, og det er vist ikke sådan, det foregår ude i det virkelige liv.

Jeg vil gerne spørge hr. Carsten Hansen, om han ikke også har den opfattelse, at det stadig ikke ifølge intentionerne skal være forkyndende, og at kristendommen også er et vigtigt led i vores historie. Derfor kan man sige, at viden om kristendommen er vigtig for også at få en dybere viden om historien. De to ting hører ligesom sammen.

(Kort bemærkning).

**Carsten Hansen (S):**

Hvem der skal skylle sin mund mest, må hr. Christian H. Hansen og jeg jo tage en snak om.

Med hensyn til kristendomskundskab og det forkyndende lægger vi megen og helt afgørende vægt på det, der står i forligsteksten og i loven om kristendomsundervisning i folkeskolen, og er enig i det, der står. Det var i øvrigt noget af det, som gav anledning til flest overvejelser og flest forhandlinger, da man lavede loven tilbage i 1993-94.

Jeg er meget enig i, at det er vigtigt, at man lærer om hele den kulturhistoriske baggrund, vi har, også gennem kristendomsundervisning. Men læg vel mærke til, at der står faktisk også, at man skal lære om andre religioner, og vi synes, det er meget fint, som det står. Vi vil bare ikke være med til, at man ikke har fritagelsesretten. Det er helt afgørende for os i vores demokratiopfattelse, og som jeg har redegjort for, synes vi, det er udansk, meget udansk at fratage elever og forældre den ret, som har eksisteret siden 1851. Derfor synes vi, forslaget er lidt populistisk.

**Helga Moos (V):**

Da Venstres ordfører på området, fru Gitte Lillelund Bech, ikke kan være til stede, har jeg lovet at oplæse Venstres ordførertale.

I Venstre mener vi, at kristendomskundskab er et af folkeskolens dannelsesfag. Sammen med historie- og danskundervisningen udgør det kernen i folkeskolens bestræbelser på at gøre eleverne fortrolige med det fælles værdigrundlag, det danske samfund baseres på.

Undervisningen i kristendomskundskab skal give eleven et indtryk af kristendommens værdi som den vestlige verdens identitetsskabende og

kulturbærende kraft, og derudover er faget kristendomskundskab elevernes naturlige indgang til at tale om, hvad det er at være til. Faget giver eleverne i folkeskolen mulighed for at diskutere grundlæggende spørgsmål som eksempelvis vores ansvar over for hinanden i sygdom, liv og død, hvilket ikke må undervurderes i en tid præget af hastige omvæltninger og deraf følgende søgen efter identitet og rødder, og derudover er kristendomskundskab et godt fag til at introducere folkeskoleeleverne til filosofiens verden.

Endelig er kristendomskundskab som fag i folkeskolen med til at sikre, at eleverne forstår, at vi i Danmark har en fælles kulturel og åndelig bagage, en fælles fortid, hvilket bidrager til den enkelte elevs identitetsskabelse. På denne baggrund kan faget tilsvarende bidrage til en forståelse for andre kulturer: Hvis du kender din egen kultur, kan du bedre forstå og forholde dig til andres kulturer.

Der er derfor tungtvejende grunde til, at alle elever i folkeskolen skal modtage undervisning i kristendomskundskab uanset kulturbaggrund, modersmål eller trosretning. Venstre er derfor optaget af at gøre kristendomskundskab til et obligatorisk fag i folkeskolen, men vi er samtidig en del af folkeskoleforligskredsen, hvorfor det vil være i den kreds, vi tager sagen op. Vi ønsker at drøfte spørgsmålet med de øvrige forligsparter, og vi kan derfor ikke på nuværende tidspunkt tilkendegive, om vi vil stemme for lovforslaget.

(Kort bemærkning).

**Christian H. Hansen (DF):**

Jeg er udmærket klar over, at fru Helga Moos kun har læst op for en anden ordfører, men jeg vil gerne spørge generelt til Venstres holdning. Hvis vi efter et folketingsvalg får en anden regering, vil Venstre så være med til at gennemføre et sådant lovforslag?

(Kort bemærkning).

**Carsten Hansen (S):**

Jeg vil gerne bore lidt i det samme spørgsmål. Vil det sige, at hvis der efter valget manifesterer sig et andet flertal i Folketingssalen, vil Venstre aktivt arbejde for at afskaffe fritagelsesretten for religionsundervisning?

Vi må konstatere, at her har Handelshøjskolevenstre vundet over Højskolevenstre. Det har ellers været helt essentielt, siden Venstre opstod, at der var denne frihed, og man henviste til

Grundtvig og deslige, men det vil sige, at Venstre nu afgørende har skiftet standpunkt i et meget, meget vigtigt ideologisk spørgsmål. Det kunne være interessant at få det uddybet heroppefra, selv om fru Helga Moos kun læste op af en anden ordførers tale.

(Kort bemærkning).

**Anne Baastrup (SF):**

Nu er det jo ikke fru Gitte Lillelund Bech, der sidder her, og derfor vil jeg godt bede fru Helga Moos bekræfte, at det, fru Gitte Lillelund Bech har skrevet i ordførertalen, er, at Venstre vil rejse spørgsmålet i folkeskoleforligskredsen. Det vil altså sige, at Venstre ikke agter at melde sig ud af folkeskoleforligskredsen, og det derfor bliver dér, debatten skal tages.

Nu kan man jo altid diskutere denne ændring af Venstres politik, men det er da naturligt, når de siger, at nu vil de have fjernet fritagelsesretten for kristendomsundervisning, at vi tager en snak i forligskredsen. Når fru Gitte Lillelund Bech ikke selv er til stede, synes jeg ikke, vi skal tage den store principielle diskussion om en tale, som er blevet skrevet i forgårs.

(Kort bemærkning).

**Helga Moos (V):**

Jeg synes, det fremgik af den ordførertale, som fru Gitte Lillelund Bech har skrevet, at det er et forligsspørgsmål, og jeg går ud fra, at man kan acceptere, at ethvert spørgsmål, som ligger i et forlig, kan rejses i forligskredsen.

Hvis folkeskoleforliget stadig består efter et regeringsskifte, eller hvad der nu måtte ske – i hvert fald efter et valg – går jeg ud fra, at debatten kan rejses i den stadig bestående folkeskoleforligskreds. Men jeg vil godt understrege, at det jo ikke handler om forkyndelse, at det handler om kultur set fra Venstres side, og det går jeg ud fra man godt må diskutere i en folkeskoleforligskreds.

**Brian Mikkelsen (KF):**

Det bliver et meget spændende folketingsvalg, kan jeg se – meget!

Baggrunden for forslaget er den relevante, at mange forældre med en anden etnisk baggrund end dansk i dag vælger at fritage deres børn for kristendomsundervisning, og jeg vil med det samme fastslå, at vores indsats i en forhåbentlig kommende borgerlig regering vil bestå i at arbejde meget ihærdigt for, at en sådan regering vil stå for, at kristendomskundskab ikke skal

være et fag, man kan fritages for. Det skal være et obligatorisk fag.

Kristendomskundskab er ikke et forkyndelsesfag, som flere af ordførerne også har været inde på. Det er et kundskabsfag, det er et fag, som skal give eleverne kendskab til det værdisæt, som i 2000 år har gennemstrømmet europæisk historie, og som i 1000 år har domineret dansk historie, struktur, kultur, mentalitet og identitet. Det er hele vores værdigrundlag, som ligger i kristendommen, hvad enten man kan lide det eller ej. Uanset hvordan man vender og drejer det, kommer man ikke uden om, at Danmark er et kristent land, som bygger på et kristent fundament, og vi har altså ikke – man må undskylde mig – ligestilling mellem religionerne i Danmark. Kristendommen går forud, jf. grundloven.

Kristendomskundskab i folkeskolen skal ifølge undervisningsplanen først og fremmest tage udgangspunkt i kristendommen, men faget indeholder også, hvis man læser formålsparagrafen, mulighed for at få behandlet forskellige filosofiske spørgsmål og inddrage andre religioner. Det står eksplicit. Men alt til sin tid. Som en lille bemærkning kan man jo godt udtrykke en smule tvivl om, hvor mange af folkeskolens yngste elever der som udgangspunkt har et behov for og en evne til at holde forskellige verdensreligioner op mod hinanden for at sammenligne. Det bør man måske udsætte til senere i forløbet, 8.-9. klasse.

Hvis vi kigger på muligheden for at slippe for kristendomskundskab, er det jo notorisk en mulighed, der er ikke empirisk belæg for det, men en mulighed, som mange nydanskere benytter. Det forstår jeg ganske simpelt ikke, for gennem kristendomskundskab får eleverne indblik i de dybere rødder i dansk kultur. Man kender jo ikke danskerne og danskernes mentalitet og kultur, hvis man ikke kender til kristendommens budskaber. Det er ubestrideligt. Det er en del af den fælles kulturarv, vi alle bærer rundt på og trækker på til daglig.

Så er der nogle, kan vi jo også høre heroppefra, som hævder, at navnet kristendomskundskab hindrer integrationen af nydanskere, fordi det får nogle til at fravælge faget. Den tror jeg ikke holder nogen vegne. Jeg vil snarere hævde det modsatte, for det er netop muligheden for at slippe for undervisningen, som hindrer integrationen. Derfor vil vi altså som sagt under en borgerlig regering, hvis der kommer en sådan, arbejde kraftigt for, at faget kan gøres obligatorisk

på linje med andre kundskabsfag som historie og dansk.

Hvis man vil have et ordentligt integrationsforløb, hvis man vil have et velfungerende samfund, er det at kende sine rødder, sit fundament og sin identitet jo væsentligt, så vi ikke bare bliver til flagrende mennesker i en pluralistisk, pragmatisk tid, hvor alle nærmest kan mene, hvad de selv vil. Her er kristendommen fundamentet, og så må folk selv vælge, hvilken religion de vil. Der er jo frit slag til at tage fra alle hylde, så at sige, men det danske samfunds baggrund og identitet er nu engang kristendommen, og hvis man vil begå sig i Danmark, bør man også kende til kristendommen.

(Kort bemærkning).

**Carsten Hansen (S):**

Det er ganske interessant at iagttage her i Folketingssalen, at der blæser en højrevind over Danmark. Den går også gennem salen, og jeg vil gerne sige V og K og Dansk Folkeparti tak for det klare signal. Nu ved vi, hvor man står.

Men jeg vil godt spørge hr. Brian Mikkelsen: Tror hr. Brian Mikkelsen, at vi fremmer integrationen ved tvang?

Nu ved jeg godt, at Det Konservative Folkeparti jo aldrig nogen sinde – mig bekendt – har været med i et folkeskoleforlig. Men tror man virkelig på, at tvang fremmer integrationen?

Tror man på, at det er dansk, at vi nu tvinger elever med en anden livsopfattelse, eller hvis forældre har en anden livsopfattelse, for der findes jo ganske mange ateister i det her samfund til det her? Det kunne også være elever med anden etnisk baggrund. Tror man på, at man kan tvinge dem til det her?

Tror Det Konservative Folkeparti og hr. Brian Mikkelsen ikke, at vi skaber yderligere grobund for vores friskoler med muslimsk baggrund i stedet for? Vi tvinger nogen over i friskolerne frem for at acceptere dem, som de er i folkeskolen.

Det vil jeg gerne høre hr. Brian Mikkelsen om.

(Kort bemærkning).

**Christian H. Hansen (DF):**

Nu kan jeg forstå på det hede, at De Konservative var meget positive over for det her forslag, og tidligere hørte vi, Venstre var positive over for forslaget.

Men Venstre er jo, hver gang de er positive over for nytænkning på skoleområdet, så »heldige« at være låst fast af folkeskoleforliget, så de

kan kun komme med ytringer om, hvor godt det er, hvis det bliver gennemført, men må så sige nej på grund af folkeskoleforliget.

Men nu er der jo det specielle ved Det Konservative Folkeparti, at de ikke er med i det her folkeskoleforlig, så kunne hr. Brian Mikkelsen klart og tydeligt bekræfte her: Når forslaget kommer til afstemning, vil De Konservative så stemme ja til forslaget?

(Kort bemærkning).

**Brian Mikkelsen (KF):**

Se, løfter skal man jo altid passe på med i politik, det har jeg lært af bitter erfaring, i hvert fald hvad angår andre partier.

Men jeg kan godt garantere, at Det Konservative Folkeparti vil arbejde for, at kristendoms-kundskab bliver et obligatorisk fag.

Og jeg kan også godt garantere som en oplysning til interesserede, at hvis der kommer en borgerlig regering – det kan man jo håbe på, og nogen kan lade være med at håbe på det – så tror jeg godt, jeg kan sige, at V og K vil stå sammen om en uddannelsespolitik også på skoleområdet på den ene eller anden måde. Og så må vi jo se, hvad det så ender med.

Til hr. Carsten Hansen: Jeg kan godt se, at hr. Carsten Hansen argumenterer ud fra de bedste intentioner, og jeg forstår godt intentionerne i det. Men det interessante er jo her, hvad man så tror på. Tror jeg på tvang? Ja, se det gør jeg i nogle tilfælde, i nogle tilfælde gør jeg ikke.

Jeg tror f.eks. på tvang, når man diskuterer, hvilke obligatoriske fag der skal være i skolen. Jeg synes, vi skal have dansk som obligatorisk fag. Det er jo tvang. Jeg synes også, det er væsentligt, at vi har matematik som et obligatorisk fag. Det er jo tvang. Jeg synes også, det er væsentligt, at vi har historie som et obligatorisk fag, det er jo tvang. Lige så vel som jeg synes, at kristendoms-kundskab skal være et obligatorisk fag, og det er også tvang.

Og kristendoms-kundskab er ikke – og jeg tror, det er dér, hvor det skiller i vores argumentation – et forkyndelsesfag, det er et kundskabsfag. Og derfor er det jo selvfølgelig væsentligt, at man diskuterer ud fra, hvad der er væsentligt for integrationen.

Integration fremmes bedst ved, at man kender noget til sin baggrund, identitet og historie. Lige så vel som hvis jeg rejste til et andet land med mine børn, så ville jeg også garantere for, at jeg selvfølgelig ville sætte mig ind i det andet lands kultur, baggrund og identitet. Og der ville

jeg være glad for, hvis jeg så fik undervisning i det pågældende lands religion, kultur, baggrund.

(Kort bemærkning).

**Christian H. Hansen (DF):**

Hvis der kommer en borgerlig regering. Jeg synes, vi skal sige, *når* der kommer en borgerlig regering, »så vil vi arbejde for ...«, »vi vil altid være positive og arbejde videre med ...«, og så er det, jeg kunne få lyst til at sige, at hvis og hvis min blyant var spids.

Men det, jeg spurgte konkret om, var: Når det her forslag kommer til afstemning, vil Det Konservative Folkeparti så stemme for det? Ja eller nej.

(Kort bemærkning).

**Carsten Hansen (S):**

Ja, jeg må sige til hr. Brian Mikkelsen, det har udviklet sig til en ganske interessant debat. For der er åbenbart en aftale mellem V og K om, at enten bryder Venstre folkeskoleforliget, eller også tilslutter De Konservative sig.

Det er jo ganske interessant med den garanti, hr. Brian Mikkelsen lige har givet fra den her tallerstol, at man vil være fælles om uddannelses- og folkeskolepolitikken. Det var det ene spørgsmål.

Det andet spørgsmål, jeg vil stille hr. Brian Mikkelsen, er: Er man også fuldstændig ligeglad med menneskerettighederne i Det Konservative Folkeparti? Der er rejst megen tvivl om, hvorvidt det overhovedet er i overensstemmelse med menneskerettighederne, at der ikke er den her religionsfritagelse. Jeg synes, det er uhyre interessant, at Det Konservative Folkeparti vil være fuldstændig ligeglad med det.

Men jeg vil gerne høre nærmere om garantien, der er givet mellem de her to borgerlige partier.

(Kort bemærkning).

**Anne Bastrup (SF):**

Nu kan historie jo ofte være ganske vanskelig at huske. Og så vil jeg godt minde hr. Brian Mikkelsen om, at den konservativt ledede regering sad i 10 år. I samtlige 10 år var der et forlig mellem Venstre og de øvrige folkeskoleforligspartier, hvor De Konservative ikke var med. Det gik fint. Hvad er det i virkeligheden, hr. Brian Mikkelsen ønsker?

Ønsker hr. Brian Mikkelsen at tvinge Venstre til – som forudsætning for at deltage i en rege-

ring sammen med Venstre – at de ikke skal være med i folkeskoleforliget, eller agter hr. Brian Mikkelsen som ordfører for Det Konservative Folkeparti på folkeskoleområdet at tvinge Det Konservative Folkeparti ind i folkeskoleforligspartikredsen?

(Kort bemærkning).

**Brian Mikkelsen (KF):**

Kort fortalt til hr. Christian H. Hansen, så stemmer vi selvfølgelig ja til forslaget, selvfølgelig gør vi det. Vi mener, at kristendomskundskab er et kundskabsfag, som vil give eleverne – og det er også til hr. Carsten Hansen – mulighed for at blive bedre integreret i det danske samfund, vide noget om vores historie.

Der er ikke noget værre end historieløse børn, som ikke ved, hvad det er for et samfund, man lever i, og kristendomskundskab er et væsentligt element til at sikre, at børnene får en baggrund og en viden om det samfund, vi lever i.

Med hensyn til det tema, som de nuværende regeringspolitikere dyrker ihærdigt som en anden slags opposition: hvad vil V og K?, så tror jeg godt, jeg kan røbe heroppefra, at V og K i, ja, i hvert fald i alle sager, som vi kan blive enige om, vil stå sammen i en regering. Og sådan vil det også være med skolepolitikken, og det vil sige, det bliver enten på den ene eller den anden måde. Det må vi jo prøve at se, hvis der kommer en regering.

Jeg vil ikke være så kategorisk som hr. Christian H. Hansen og sige, *når* der kommer en – politik og demokrati er uransagelige, og der kan ske meget – men altså på et eller andet tidspunkt så kommer der vel en borgerlig regering. Om det så bliver nu eller næste gang eller næste gang igen, det ved jeg ikke, men når der så kommer en borgerlig regering bestående af V og K, så skal vi nok blive enige, det tror jeg.

**Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):**

Hr. Carsten Hansen. Og jeg gør opmærksom på, hvad forslaget drejer sig om: Religionsundervisning.

(Kort bemærkning).

**Carsten Hansen (S):**

Ja, jeg skal bare konstatere, at hr. Brian Mikkelsen fra Det Konservative Folkeparti helt overraskende siger, at det, man kan blive enige om, samarbejder man om i en eventuel kommende borgerlig regering; det var en interessant oplysning.

Men vi fik ikke sådan klargjort aftalen nærmere. Er der nogle punkter, man vil tvinge hinanden på? Lad os nu komme ind til benet og lad os høre om det.

(Kort bemærkning).

**Brian Mikkelsen (KF):**

Sådan for en ordens skyld må jeg vel hellere afslutte polemikken her, og selv om hr. Carsten Hansen – og sikkert også andre – meget gerne ville sidde med inde ved bordet, når V og K på et tidspunkt skal forhandle, så er I ikke inviteret. I får først resultatet at vide, efter vi er blevet enige.

**Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):**

Så er det fru Anne Baastrup som ordfører.

**Anne Baastrup (SF):**

Forslaget går ud på at fjerne adgangen til at blive fritaget for kristendomsundervisning. Som bekendt er SF med i folkeskoleforligskredsen, men det er ikke bare af den grund, vi afviser forslaget. Det er også, fordi vi synes, det indholdsmæssigt er forkert.

Det, man i stedet for burde gøre, var at sætte sig ned og spørge: Hvad er det egentlig, børnene har brug for? Hvad er det, børnene har brug for, der lever i et internationalt samfund, hvor globaliseringen er en trussel for nogle og en begrænsning for andre?

Det, børnene har brug for dér, er at få nogle dybsindige samtaler om idéhistoriske overvejelser. Derfor så vi meget gerne, at vi i folkeskoleforligskredsen tog en diskussion om en ændring af kristendomsfaget til et egentligt idéhistorisk fag, hvor man eksempelvis i 1.-2. klasse arbejdede med emner som godt og ondt, glæde og sorg og fællesskab og ensomhed og tog udgangspunkt i religionernes verden, dagligdagen, medierne, filosofien, litteraturen og kunsten, og hvor man på 3.-6. klassetrin arbejdede med spørgsmål, om der er et liv efter døden, og hvad er det gode og det onde, hvad er sandt og falsk, og at der arbejdes med begreberne retfærdighed og uretfærdighed, rigdom og fattigdom.

Og så til slut kunne man på de sidste klassetrin inddrage arbejdet med andre religioner, andre kirker og andre menneskesyn og arbejde med emner som: Hvad er et godt liv, hvad er lykke, hvorfor er der krig og lidelse?

Det tror jeg at børn, unge kunne have stor fordel af, for det er jo ikke tilstrækkeligt blot at vide noget lige præcis om kristendom, det er jo også

vigtigt at vide noget om andre religioner, hvis man skal kunne bevæge sig rundt i verden, og hvis vi vil have, at andre kan komme her og få en god tilværelse.

Men jeg vil godt understrege, at det er nogle overvejelser, vi går med, og som vi naturligvis vil lægge frem i folkeskoleforligskredsen til debat og videreudvikling, for vi skal jo samtidig huske på, at der er frygtelig mange fag i den danske folkeskole, så derfor har vi ikke til hensigt at komme med yderligere fag. Der skal skæres ned på nogle andre ting, men omvendt så tror jeg, det er vigtigt, at børnene også får et idéhistorisk aspekt i deres folkeskoleuddannelse.

(Kort bemærkning).

**Christian H. Hansen (DF):**

Det var lige kort til fru Anne Bastrup. Fru Anne Bastrup gjorde meget ud af, eller i hvert fald lidt ud af, at fortælle, at det var meget vigtigt, at eleverne også fik forståelse for andre religioner og livsformer, men i selve formålsparagraffen om kristendomskundskab står faktisk, at »eleverne skal opnå kendskab til bibelske fortællinger og forståelse af kristendommens betydning for værdigrundlaget i vor kulturkreds.«

Derudover indgår så også ikkekristne religioner og livsanskuelser med henblik på, at eleverne får forståelse for andre livsformer og andre holdninger, så man kan sige, det allerede nu ligger inde i undervisningsformen, og vil det så ikke netop, når det nu er så vigtigt, at børnene får denne her store viden om andre forhold også, være fornuftigt, at man gjorde den obligatorisk?

(Kort bemærkning).

**Anne Bastrup (SF):**

Nu hedder faget kristendom, og hvis hr. Christian H. Hansen så det antal af også danske børn, hvis forældre ikke ønsker, at de skal have faget kristendom, så ville hr. Christian H. Hansen også forstå, at det ikke er SF's politik, at vi fastholder faget kristendom. Vi ønsker et andet fag, men der er et forlig i det der folkeskolehælløj, og det betyder jo så også, at man må bøje af. Vi tabte slaget dengang, men derfor kan vi jo godt genoptage det på nogle andre vinkler, anvende nogle andre ord omkring det.

Vi vil ikke have faget kristendom, men vi vil godt have et fag, der giver børnene en idéhistorisk baggrund for forståelsen af deres samfund og andre samfund.

**Ebbe Kalnæs (CD):**

Jamen, jamen, jamen. Altså mine bedsteforældre, mine forældre, jeg selv er et produkt af den danske folkeskole. Vi har alle sammen oplevet, at kristendomsundervisningen – ikke forkyndelse, det er det jo ikke længere – var noget, man kunne blive fritaget for, hvis man havde en anden holdning. Jeg tror nok, vi i Danmark normalt har brugt et udtryk, der hedder liberalt frisind, det er nok det mest udbredte udtryk for det her.

Så vil jeg gerne understrege, at det ikke er et spørgsmål om at lukke op for noget i forhold til historie og kultur, som ville være skadeligt for danskhed eller noget andet.

Jeg kan med formandens tilladelse komme med et lille citat fra et interview med hr. Peter Duetoft, min gruppeformand. Han sagde: »For at beskytte dansk kultur og identitet kræver CD, at skolerne forstærker indsatsen i de kulturbærende fag, specielt dansk, historie og kristendomskundskab.« Det er faktisk vores holdning, at det er meget vigtigt i forhold til danskheden.

Når der så blev spurgt lidt senere, om det ikke kunne give problemer i det her multisamfund, som vi jo på en eller anden måde er i og er på vej mod, så svarede hr. Peter Duetoft noget i retning af, at ligesom i Bjergprædikenen, som jo går ud på omsorg, tolerance, plads til andre – hvis jeg sådan skal oversætte lidt frit – så kan det jo ikke være noget, der skulle give de store problemer.

Men jeg vil også gerne komme med et lille citat fra Aktuelt. Det er Katrine Gren Jensen fra en københavnsk skole, som fortæller, at de tosprogede og deres familier enormt gerne vil integreres, de vil gerne holde børnefødselsdage, tage på lejrture, hvis de bare forstår, hvor vigtigt det er.

»I min klasse har alle kristendomskundskab, for vi har holdt møde om, hvor vigtigt det er, at de lærer om den kristne kultur,« siger hun, og åbner døren til klasselokalet, hun normalt underviser i. Og det har man faktisk opnået på en skole, hvor over 90 pct. er tosprogede, fordi man har forstået en sammenhæng og et indhold.

Men det er klart, at når man kalder et fag for kristendomskundskab, hvad jeg ikke har noget imod, så vil man da umiddelbart reagere, hvis man kommer fra en anden tænkning og en anden kultur og en anden religion. Derfor kan vi nok nå utroligt langt ved at oplyse, forklare og fortælle, at det ikke er forkyndelse, at det egentlig er og godt kunne have heddet dansk kulturundervisning. Men det afgørende i denne sam-



menhæng er altså, at vi kan nå meget langt ved at bibringe en forståelse af det.

Er der nogle hardlinere imellem, jamen så har vi ikke skolepligt i dette land, det har vi ikke. Ja, den socialdemokratiske ordfører kom for skade at sige, at vi ikke har undervisningspligt, men jeg ved godt, det var en fortalelse. Vi taler om undervisningspligt, og det vil sige, vi kan, når vi vil, skabe et andet grundlag og en anden skole.

Men hvis vi ønsker polarisering, skal vi bare skubbe nogle over i en anden skole, hvor man ikke får noget som helst at vide om dansk kultur, ikke noget nævneværdigt i hvert fald.

Derfor opfatter vi det her forslag som ret umuligt i virkeligheden, uden mening på en række områder. Det væsentlige i denne her sammenhæng er i høj grad at udvise tolerance, give muligheden for at melde fra, men vi skal søreme samtidig sørge for at fortælle, hvor vigtigt det er, hvor væsentligt det er i det her land, så så få som muligt ønsker at melde fra. Men muligheden for at melde fra skal være der.

Vi ved jo, at en lang række mennesker på den yderste venstrefløj også kunne være meget imod det her. Det er ikke rigtigt til at forstå, heller ikke, at de ikke melder fra måske, men muligheden er det allerallervigtigste.

Hvis vi sådan skal over i den anden retorik om en borgerlig regering, og hvor stort et fundament der skal til og den slags ting, så er vi jo sådan i Danmark, at vi normalt ikke rykker meget politisk. Det vil sige, at der nok bliver et relativt bredt borgerligt fundament, hvis der skal være en borgerlig regering, og der kunne jeg da godt forestille mig, at der var nogle, der havde nogle ret præcise forbehold på det dér meget væsentlige område. Det vil jeg tro. For resten ville være intolerance.

#### **Marianne Stentebjerg (RV):**

I Det Radikale Venstre er vi af den opfattelse, at et vist kendskab til kristendom og dens betydning gennem Danmarks historie er af positiv betydning for en borgers forståelse af det samfund, han eller hun lever i. Vi mener endvidere, at dette oplysningsarbejde fint varetages af folkeskolens historie- og kristendomsundervisning i forening, og mener derfor også, at det er hensigtsmæssigt, at flest mulige børn uanset baggrund deltager i kristendomsundervisningen.

Men vi er samtidigt klar over og accepterer, at der som udgangspunkt er en del af såvel dansk som udenlandsk herkomst, som ikke opfatter kristendomsundervisningen som neutral i sit re-

ligiøse udgangspunkt og derfor viger tilbage for at lade deres børn deltage.

Skal man ændre på denne mistillid, mener vi ikke, det er farbart at gøre faget obligatorisk. Tværtimod risikerer man blot en øget mistillid og en forestilling om, at Danmark forsøger at udøve ideologisk og religiøs pression over for folk, der tænker og tror anderledes end flertallet.

Da sigtet fra Det Radikale Venstre ikke blot er at sørge for, at alle deltager i kristendomsundervisningen, men at alle deltager i kristendomsundervisningen, fordi deres forældre kan se det kloge i det, mener vi, løsningen er oplysning og ikke lovgivning.

Som eksempler fra skoler omkring Gjellerupparken i Århus viser, betyder en saglig orientering til forældrene om fagets indhold og sigte, at modviljen i langt overvejende grad forsvinder, og det gælder, uanset hvilken trosretning børn og forældre tilhører. For os er svaret altså oplysning og ikke tvang.

Det Radikale Venstre kan derfor ikke støtte forslaget.

#### **Søren Kolstrup (EL):**

I Enhedslisten mener vi, det er vigtigt, at folkeskolen oplyser om religionernes betydning. Om livets store spørgsmål: fødsel, kærlighed, død, sygdom. Om kulturer og normer, som de dannes blandt mennesker.

I Enhedslisten går vi ind for, at faget kristendomskundskab skifter navn og indhold. Det kunne være til religion. Det kunne også være til idéhistorie. Det kunne også være til et andet navn. Men ikke bare navnet skal skifte, det skal indholdet også.

Og i en sådan situation, hvor vi har fået et sådant fag, vil det være naturligt, at et sådant fag gøres obligatorisk på linje med alle andre fag. Men i den nuværende situation, hvor der er tale om, at faget hedder kristendomskundskab, og der er religionsfrihed, så kan vi ikke gå ind for Dansk Folkepartis forslag.

#### **Tove Videbæk (KRF):**

Forslagsstillerne er meget optaget af, at flygtninge, indvandrere og alle andre i Danmark skal lære om den kristne tradition, den religiøse symbolik og om den tusindårige danske historie, der i vid udstrækning er præget af kirken. Og det vil jeg gerne kvittere for. Kristeligt Folkeparti er enig i, at det er uhyre vigtigt.

Det er helt grundlæggende, at børn, der vokser op i Danmark, har ret til at kende det værdi-

og kulturgrundlag, som vi bygger på her i landet, nemlig det kristne. Børnene skal kende det, inden de så informeres om andre religioner.

Men der slutter så også enigheden, for når vi siger dansk kultur og historie, må vi nødvendigvis også sige Grundtvig. Er der noget mere dansk end Grundtvig? Og siger vi Grundtvig, så må vi også sige frihed. Grundlovens fædre og deriblandt Grundtvig ønskede religionsfrihed i Danmark.

Men når vi nu er helt enige om, at det er vigtigt for børnene at få kristendomskundskab, vil le det så ikke være bedre at forklare flygtninge og indvandrere det samt at få skolerne til at vise, at de virkelig prioriterer faget? Ellers lyder forslaget om at påtvinge indvandrerne noget, som vi ikke selv prioriterer højt, lidt hult.

Og man løber jo også den risiko, at familier med en anden religion end den kristne vælger at tage deres børn ud af folkeskolen og sætte turbo på oprettelse af f.eks. muslimske friskoler. Og så vidt jeg har forstået, var det ikke det, forslagsstillerne havde til hensigt.

Forslagsstillerne har ret i, at det gør en stor forskel, om faget er forkyndende eller orienterende. Og faget er jo ikke længere forkyndende, men er nu orienterende, og børnene kan fritages, når forældremyndighedens indehaver skriftligt over for skolens leder erklærer selv at ville sørge for barnets religionsundervisning.

Men der er ikke i loven nogen hjemmel til at kontrollere, om forældrene efterlever denne erklæring, og derfor er det, at man vil tvinge. Nej, men det punkt kunne man jo forsøge at ændre, hvis man ville – i stedet for at gribe til tvang. Man kunne eventuelt bede om en plan over, hvad den private religionsundervisning gik ud på, eller få en god dialog med forældrene om det.

At ingen i dag kontrollerer forældrene, siger måske i stedet for lidt mere om den status, som faget har i det her land. Når forslagsstillerne sammenligner kristendomskundskab med historie og mener, at undervisningen ikke medfører samvittighedskonflikter for forældrene, så er dette vel en lidt hurtig konklusion at drage på andre menneskers vegne. For det kan vel være svært helt at være upåvirket, f.eks. når man hører lignelsen om den barmhjertige samaritan, eller når man hører om Guds søn, som opstod fra graven påskemorgen.

Når forslagsstillerne så siger, at kristendomskundskab er og bliver en naturlig del af den

samlede historieundervisning, så mener jeg faktisk, at forslagsstillerne nedvurderer kristendomskundskabens betydning.

Måske skulle man i stedet for at gribe til tvang forsøge at gøre kristendomsundervisningen bedre, så den virkelig ville gøre en forskel, og prøve at give den højere status blandt lærere og forældre i undervisningsvejledningen, se at få vejledningen til at stemme overens med folkeskoleloven. Det har været et problem i flere år, at den ikke gør det, og Kristeligt Folkeparti har faktisk peget på det i flere omgange.

En undersøgelse lavet af Undervisningsministeriet viser, at der, hvor skolerne er meget omhyggelige med at informere om, at faget handler om kristendomskundskab, har man meget gode resultater med at få eleverne til at deltage. John Rydahl fra Religionslærerforeningen siger, at der faktisk er en stigende tendens til, at muslimske forældre vælger at lade deres børn følge undervisningen i kristendom.

Hvorfor så ikke prøve med omhyggelig information i resten af landet? Det må da give en mere positiv holdning til kristendomskundskab end tvang.

Og hvor stort er så problemet? Ja, der gætter forslagsstillerne faktisk. Man har spurgt i tre skoler, men grundlæggende ved man ikke, hvor stort problemet er.

Og til sidst vil jeg gerne komme med en kommentar omkring navnet på kristendomskundskab. Kristeligt Folkeparti vil i hvert fald ikke gå ind for, at faget bliver lavet om til religion. Lad det være sagt både til dem, som er i forligskredsen, og dem, der er uden for. Vi kunne jo også komme med et tredje forslag til et navn. Hvad med at kalde det det, som det hed engang, nemlig bibelhistorie?

(Kort bemærkning).

**Christian H. Hansen (DF):**

Jeg er lidt overrasket over Kristeligt Folkepartis holdning til det her forslag, men lad nu det ligge.

Fru Tove Videbæk er inde på, at man egentlig burde opprioritere faget i stedet for, og det kan vi i Dansk Folkeparti et hundrede procent gå ind for, og vi synes måske også, at der godt kunne undervises noget mere i det.

Men når det nu i dag er sådan et fag, som man egentlig bare kan vælge fra, ville det så ikke netop være en opprioritering af faget, at det blev gjort obligatorisk? Det er da svært at tale imod.

**Tove Videbæk (KRF):**

Jeg er helt enig med hr. Christian H. Hansen i, at vi bør opprioritere faget. Men det kan man jo gøre på rigtig mange måder.

Det kan man gøre netop ved at tage en snak. Man kan tage en rigtig god snak med de forældre, som ønsker deres børn fritaget, og fortælle dem om, hvor vigtigt det er for deres børn, at de får det her fag. Fra en skole i Århus har man jo også meldt, at halvdelen af de forældre, som faktisk ønskede deres børn fritaget, har trukket ønsket om fritagelse tilbage, efter at de har fået en god snak med skolen om det.

Så jeg tror, at meget kan gøres, hvis man tager en god snak med forældrene om det.

Man kunne også opprioritere faget ved, som hr. Christian H. Hansen også nævner, at undervise flere timer i det. Og Kristeligt Folkeparti har i lange tider nævnt, at vi ønsker kristendoms-kundskab 2 timer om ugen i alle klasser undtagen i den klasse, hvor der er konfirmationsforberedelse.

Så vi ønsker bestemt faget opprioriteret, og vi ønsker, at læsevejledningen skal komme i tråd med det, som står i folkeskoleloven.

**Undervisningsministeren (Margrethe Vestager):**

Blot til almindelig opbygelse i forbindelse med den interesse, der er for kristendoms-kundskab, vil jeg sige, at jeg har kendskab til en lang række skoler, som gør et forbilledligt arbejde netop i forhold til det, som CD's ordfører slog et slag for, nemlig oplysning om, hvad der er fagets faktiske indhold, så man ikke får sådan en passiv automatfritagelse, men rent faktisk får en dialog med forældrene om det, som også har været det drivende for en række af ordførerne her i dag, nemlig det gavnlige i at kende den kultur og den religion, som er flertallets, uden på den måde at udelukke kendskabet til andre religioner eller overtage forældrenes ansvar for en egentlig religiøs oplæring, hvis det er det, forældrene ønsker sig.

**Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):**

Og så er det ordføreren for forslagsstillerne, hr. Christian H. Hansen.

**Christian H. Hansen (DF):**

Først vil jeg takke for en god debat. Jeg synes, den har været god, og den har også været positiv langt hen ad vejen. Vi har også været langt omkring. Vi har været inde i forhandlinger om

den kommende regering, og det var jo så lige efter, at De Konservative havde haft ordet.

Jeg er da glad for, at både De Konservative og Venstre kan støtte det her forslag. Da vi så kom til CD og Kristeligt Folkeparti, blev det jo et nej. Så hvis vi skal gå videre med de her regeringsforhandlinger, kan vi jo konstatere, at firkløverregeringen da i hvert fald også er væk nu, hvis vi skal have gennemført noget på det her område. Selvfølgelig er det kedeligt, at Venstre er låst fast af folkeskoleforliget, men jeg tror, at vi er nogle, som gerne vil være med til at hjælpe Venstre af med lænkerne.

Det er stadig væk Dansk Folkepartis opfattelse, at muligheden for at blive fritaget for denne her deltagelse i undervisningen i kristendoms-kundskab i folkeskolen skal ophæves. Det er vores opfattelse, at såfremt man skal forstå det danske samfund og kunne klare sig her, er det vigtigt, at man tilegner sig kundskaber om den kristne tradition.

Anledningen til nærværende forslag er jo til dels afledt af debatten om at omdøbe faget kristendoms-kundskab til religion. Vi kunne jo også høre, at der var nogle ordførere, der i dag var inde på, at de faktisk vil have, at kristendoms-kundskab helt skulle glide ud af folkeskolen. Nogle vil så også have bare navnet døbt om; det er vi i Dansk Folkeparti meget modstandere af. Som udgangspunkt for denne her debat er det vigtigt at pointere, at faget kristendoms-kundskab ikke har til formål at være forkyndende – det har vi også været meget omkring i dag, og det tror jeg, at der er en forståelse for – men at faget er et orienterende fag på linje med f.eks. undervisning i historie.

Derfor til de ordførere, der har været inde på, at man med det her fag ligesom stadig væk ikke åbner mulighed for, at man får en bred orientering om andre religioner: Det er jo faktisk et af de elementer, der indgår undervisningen i dag. Folkeskolelovens gældende formulering om fritagelse for deltagelse i undervisningen i kristendoms-kundskab har jo følgende ordlyd i § 6, stk. 2: »Et barn skal efter anmodning fritages for at deltage i undervisningen i kristendoms-kundskab, når forældremyndighedens indehaver skriftligt over for skolens leder erklærer selv at ville sørge for barnets religionsundervisning.«

Derfor kan det jo også være mærkeligt, at der så ikke er noget redskab eller nogen hjemmel til at kontrollere, at dette nu også bliver efterlevet.

Sluttelig vil jeg også sige, at ministeren var inde på at have kendskab til, at der nogle steder

var gode resultater med hensyn til oplysning om undervisning, som så gjorde, at der var flere, der deltog i den. Fru Tove Videbæk nævnte også noget om, at det af vores forslag fremgik, at vi havde haft kontakt til tre skoler. Og jeg kan forstå, at undervisningsministeren også i spørgetiden – jeg tror, det var den 30. januar, hvor der også var nogle spørgsmål fra Dansk Folkeparti – var lidt inde på det her.

Jeg synes, man måske så skulle få lavet en undersøgelse, som viser, hvor stort problemet er, for vi tror stadig væk på, at det er et stort problem. Og vi tror, at det ville være rigtig godt, hvis kristendomsundervisningen blev gjort obligatorisk ligesom faget historie, fordi vi mener, at der er en meget stor sammenhæng imellem kristendomskundskab og historie. Det er to ting, som falder sammen.

(Kort bemærkning).

**Ebbe Kalnæs (CD):**

Ja, jeg har to spørgsmål til hr. Christian H. Hansen.

For det første: Når jeg kigger på forslaget her, så kan jeg undre mig lidt. Altså, vi vil gerne bibeholde den nuværende mulighed og har ikke talt om ændringer af navn eller indhold, af noget som helst. Men det kan undre mig lidt, at man i forslaget kalder det ophævelse af mulighed for fritagelse af religionsundervisning, når det faktisk hedder kristendomsundervisning, om det er, for at forslaget skal se sådan lidt mere spiseligt ud.

Det næste spørgsmål – det hænger selvfølgelig lidt sammen med sagen her – var spørgsmålet om mulige dannelser af regeringer og den slags ting.

Til det vil jeg gerne sige, for det gælder den slags forslag her, at hvis der nu – og jeg tror ikke, vi rykker så meget i dansk parlamentarisk historie, det er der ikke tradition for – bliver mulighed for en firkloverregering, og det blev et resultat, jeg har dog ikke dermed forudsagt det, kan vi så regne med, at hr. Christian H. Hansen med en vis garanti vil sikre den nuværende regering 4 år mere?

**Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):**

Jeg skal lige gøre opmærksom på, at forslaget ikke drejer sig om kommende regeringsforhandlinger.

(Kort bemærkning).

**Christian H. Hansen (DF):**

Til spørgsmålet om religion: Jeg tror, at det er, fordi vi i bemærkningerne jo netop gør opmærksom på, at der i forbindelse med faget er mulighed for læring i forskellige religioner, som nu indgår i selve undervisningen. Så det skal tages ud fra det. Så ved jeg, at det indgår.

Jeg får nok at vide nu, at det ikke indgår i det her, men jeg er næsten nødt til alligevel at svare: Nej, vi sikrer ikke den nuværende regering 4 år. Vi står bag en borgerlig regering, men så drejer det sig jo om definitionen af, hvad en borgerlig regering er.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

## Afstemming

**Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):**

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

**7) Første behandling af lovforslag nr. L 193: Forslag til lov om ændring af lov om Forskningscentret ved Hørsholm. (Revision af formålsbestemmelse m.v.).**

Af IT- og forskningsministeren (Birte Weiss). (Fremsat 21/3 2001).

Lovforslaget sattes til forhandling.

## Forhandling

**Niels Bloch Jespersen (S):**

Jeg skal indledningsvis meddele, at min ordførertale også holdes på vegne af Det Radikale Venstres ordfører på området, fru Elisabeth Arnold, der desværre ikke har haft mulighed for at være til stede her i salen i dag.

Forskningscentret ved Hørsholm blev etableret ved lov i 1972. Det stammer således fra tiden før begrebet forskerpark var indført her i landet.